

I Guds händer - Vägsträcka 38 Sjuttio årsveckor Dan 9:24 - 27

Bidrag från Bengt Pleijel
2008-05-14
Senast uppdaterad 2008-06-01

För ditt folk och för din heliga stad är sjuttio veckor bestämda innan ondskan stävjas och skulden sonas, innan den eviga rättfärdigheten kommer i dagen, den profetiska synen beseglas och det allra heligaste invigs. Du skall därför ha detta klart för dig: från det att ordet utgick om att Jerusalem skall återställas och uppbyggas, till dess att den som är smord till furste kommer, skall det gå sju veckor. Efter de sextiotvå veckorna, kommer han som är smord att förgöras och försvinna. Både staden och helgedomen blir förstörda liksom fursten som skall komma. Avgörandet sker genom en över-svämning, och den beslutade ödeläggelsen fortgår ända till krigsslutet. För en veckas tid kommer han att sluta ett starkt förbund med många. Under en halv vecka avskaffar han både slaktoffer och mat-offer. På skändlighetens vingar kommer han som vanhelgar, ända till dess att det fastställda slutet svämmar över honom."

Jerusalem skulle ligga öde i 70 år. Grundtexten talar om "sjuttio sjuor". Den uppgiften hittade Daniel hos Jeremia (se 9:2). Daniel undrade vad som menades med detta. Han förstod att befrielsens tid var nära och började be och söka Herrens svar.

Om man räknar tiden från 605 f Kr, då Daniel och hans vänner fördes bort i fångenskap, till år 535 då den första kontingenten av judar började återvända, blir det 70 år. Man kan också se de 70 åren mellan 589 f Kr då Jerusalem och templet förstördes till år 520 f Kr, då templet bygges upp igen.

Men i talet 70 ligger det fler hemligheter fördolda. Nu kommer vi till vers 24ff där Gabriel skall försöka förklara för Daniel några av Guds framtidsplaner. Det talas inte längre om sjuttio år. Gabriel talar om sjuttio veckor. Fotnoten till den nya översättningen säger att det syftar på 70 "årsveckor", dvs 490 år. Men vad menas med det?

En kommentator suckar inför denna vers och säger att den hör till de svåraste i Bibeln att förstå. Här finns mängder av tolkningsförsök. Så om du har svårt att förstå detta avsnitt kan du trösta dig med att du faktiskt är i gott sällskap.

Daniel själv fick tydligen grubbla mycket, han förstod nog inte själv vad det var fråga om. Precis som Jesaja säkert inte heller förstod vad det var fråga om när han skrev det berömda 53:e kapitlet om Herrens lidande tjänare. Dunkla ställen får vi stanna inför. Riktig klarhet får vi inte förrän det som står där inträffar.

Låt oss ställa oss bredvid Daniel och tillsammans med honom se in i de visioner han fick för framtiden. Vi kan få se händelser som inte ligger alltför avlägset i Daniels framtid. Men när vi har sett en bild, får vi snart se ännu en. Bilderna vi får är dubbeleponerade, och den ena framtidsbilden avlöser den andra. Vi ser de svåra händelserna som inträffade då Antiokus Epifanes härskade. Men han ger drag åt många andra av historiens tyranner. Vi ser diktatorer med vilddjursdrag, ledare som Nero, Napoleon, Hitler, Stalin, Saddam Hussein. Vi ser världens siste folktyrann, Antikrist. Men han har många förelöpare. Mina barn, detta är den sista tiden. Ni har hört att en antikrist skall komma, och nu har också många antikrister trätt fram, skriver Jo-hannes till oss (1 Joh 2:18). Det som alla dessa åstadkommer av våld, förtryck och förnedring är ett förebud till den siste Antikrist.

Men i allt det som skildras ser vi något mer! Vi ser vår himmelske Fader. Gång på gång griper han in. Han sätter stopp för det onda. Han ställer till rätta och han gör mäktiga verk genom sin arm och skingrar dem som har övermodiga planer. Han störtar härskare från deras troner. (Luk 1:51-52)

Budskapet i detta avsnitt, precis som i hela Daniels bok är:

I Guds händer – vad som än händer.

Med denna grundsyn kan vi därför gå vidare in i nästa avsnitt och in i de följande kapitlens ofta mycket svårfattliga skildringar.

De 70 veckorna betecknar sannolikt 70 "årsveckor" eller 70 x 7 år, vilket gör 490 år. De 70 årsveckorna är den tid som behövs för att den gångna tiden skall renas och försonas och den nya frälsningstiden bryta in.

Det tar 70 årsveckor, säger vers 24, för att:

1. ondskan skall stävjas och
2. skulden sonas,

3. innan den eviga rättfärdigheten kommer i dagen, och
4. den profetiska synen beseglas och
5. det allra heligaste invigs.

De 70 årsveckorna fördelas enligt verserna 25-27 i tre etapper:

1. Först kommer en tid av sju årsveckor, tillsammans 49 år. (v 25).
2. Sedan följer 62 årsveckor eller 62 x 7 år vilket gör 434 år. (v 26)
3. Till sist blir det en sista årsvecka, dvs 7 år. (v 27).

Utgångsåret, efter vilket man skall beräkna tiden, är det år som nämns i vers 25: Från det att ordet utgick om att Jerusalem skall återställas och uppbyggas, till dess att den som är smord till furste kommer, skall det gå sju veckor.

När utgick detta ord om Jerusalem?

Alternativ 1

Det kan syfta på den tid då ordet om att Jerusalem skall återställas, gavs av Kyros då han år 538 befallde att judarna skulle få vända hem (2 Krön 36:22).

Alternativ 2

Det kan syfta på Artasastas påbud år 454, då han gav tillstånd för judarna att få återvända till Jerusalem för att bygga upp staden och murarna (se Neh 2).

Det finns mängder av teorier och lösningförslag på hur man skall se på detta. Vi väljer här två alternativ.

Alternativ 1

Om vi nu ställer oss bredvid Daniel och tittar in i hans fram-tidsteleskop och ställer in den på år 538 enligt alt 1 kan vi få se att de sju årsveckorna, de 49 åren, leder fram till Den som är smord till furste. Det kan vara perserkungen Kyros (se Jes 45:1) eller översteprästen Josua (se Esr 2:2, 3:2, Sak 3:1).

Nästa tidsperiod består av 62 årsveckor. Vers 26: Efter de sextio-två veckorna, kommer han som är smord att förgöras och försvinna. 62 x 7 = 434 år. Den tid som kan tänkas är från år 539 till 170 då översteprästen Onias blev avsatt. (Jfr här Neh 3 och 4)

Den sista perioden består av den sista årsveckan, alltså sju år. Den går från år 170 till år 164 f Kr. Det är en tid av svårigheter och vända. Mycket skall då ske:

1. Då skall en som är smord förgöras och försvinna. Det syftar säkerligen på översteprästen Onias (2 Mack 4:33ff).
2. Då skall slaktoffer och matoffer upphöra. I december 167 förbjöd Antiokus Epifanes judarna att dyrka sin Gud. Templet blev ett avgudatempel för den grekiska guden Zeus (1 Mack 1:57). På skändlighetens vingar kommer han som vanhelgar.
3. Ödeläggelse skall ske. Avgörande är tydligen en översvämning.
4. Ett starkt förbund skall slutas med många. Många övergav sina fäders tro och följde Antiokus Epifanes (1 Mack 1:58). Men slutet närmar sig för denne kung. Det fastställda slutet svämmar över honom.
5. Sedan återstår det som vers 24b talar om: den eviga rättfärdigheten kommer i dagen, den profetiska synen skall beseglas och det allra heligaste invigas.

Om man menar att Danielsboken tillkommit eller redigerats omkring 165 f Kr (se förordet sid 5) tänkte man sig nog att årsveckorna slutar i en för honom och hans samtida mycket nära förestående framtid. Man tänkte sig att Messiasriket skulle komma kort efter Antiokus Epifanes död. Om detta är sant betyder det att budskapet om årsveckorna inte har någon aktualitet för oss. Den sista tiden (se 11:40, 12:4 m.fl) ligger i så fall bakom oss. Uttrycket anger den historiska period som profeten lever i. Men det syftar inte på världshistoriens slut.

Alternativ 2

Här ställer vi, tillsammans med Daniel, på nytt in framtidsteleskopet men nu på utgångsåret 454 enligt alt 2 (Artasastas påbud år 454)

454 att Jerusalem skall återuppbyggas). Då ser vi hur de sju årsveckorna – 49 år – leder fram till den tid då staden byggdes upp under Nehemjas tid. Och vi ser hur de 62 årsveckorna –434 år – låter oss hamna i mitten av trettioalet e Kr. Vi hamnar alltså i den tid då Jesus framträder. Då kommer han som är smord att förgöras (v 26), säger Gabriel till Daniel. Och här anar vi hur profetian syftar på händelser i samband med Jesu död på korset. När det sedan i vers 27 talas om ett starkt förbund och avskaf-fande av slaktoffer och matoffer, ser vi här hur Jesus instiftar ett nytt förbund, där de gamla offren inte längre gäller. Jesus, Guds lamm, gör alla våra offer överflödiga.

När Jesus Messias, den smorde, dör på korset och uppstår, då stävjas ondskan, skulden sonas. Då kommer den eviga rättfärdig-heten i dagen, den profetiska synen beseglas och det allra heligaste invigs (v 24).

Frågan här är vart den sjunde årsveckan tar vägen? Vi bevarar den frågan tills vi kommer till kapitel 12.

Detta som Daniel fick skriva ned förstod han inte själv, och inte heller den "redaktör" som fick sammanställa Daniels tankar (se 1 Pet 1:10-12).

Rasta och BE-grunda!

För ett samtal med Jesus om dina svårigheter, dina tvivel och det du tycker är gåtfullt, både hos Daniel och hos dig själv.

Be

Fader, tack för att jag får tro
att vad som än händer
så är jag i dina händer.

Nalkas ock mig den onda dag,
dagen, då mörkret begär mig,
drabbar mig tunga sorgens slag,
bär jag på kval som förtär mig,
dignar jag maktlös bruten ner,
orkar ej livets börda mer:
Fader, din kärlek dock bär mig.
Öppnas för mig den dunkla port
bakom vars rigelförvaras
jordlivets mål på helig ort,
där alla frågor besvaras,
jublar jag högt ditt fadersnamn,
skådar jag sluten i din famn,
Fader, din kärlek förklarar.
(Sv Ps 26:4-5)